

Παρατηρητήριο 1821, μνήμη και γιορτή:
Δημόσια ιστορία και η διαμόρφωση της ιστορικής κουλτούρας

Επιστημονικό Συνέδριο
Δημοτική Βιβλιοθήκη Κομοτηνής, Τσανάκλειος Αστική Σχολή
Κομοτηνή, 4-6 Μαΐου 2023

Με ένα μεγάλο επιστημονικό συνέδριο, υπό τον τίτλο *Παρατηρητήριο 1821, μνήμη και γιορτή: Δημόσια ιστορία και η διαμόρφωση της ιστορικής κουλτούρας*, με τη συμμετοχή πάνω από σαράντα ιστορικών ερευνητών και δημιουργών, από την Ελλάδα και το εξωτερικό, ολοκληρώνεται το ερευνητικό πρόγραμμα *Παρατηρητήριο για την Ελληνική Επανάσταση 1821*, που υλοποίησε το Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας του Τμήματος Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Το *Παρατηρητήριο* κατέγραψε και αρχειοθέτησε ηλεκτρονικά τις εκδηλώσεις για την 200ή επέτειο της Επανάστασης του 1821 που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των ετών 2021-2022, στην Ελλάδα και παγκοσμίως, σε ένα μεγάλο ψηφιακό αρχείο δημόσιας ιστορίας. Το συνέδριο με το οποίο ολοκληρώνεται έχει σκοπό να παρουσιάσει στο κοινό το ψηφιακό αρχείο, αλλά και να συνομιλήσει με νέες ακαδημαϊκές αναλύσεις πάνω στο 1821 και με τα νέα καλλιτεχνικά έργα που δημιουργήθηκαν στο θέατρο, τη μουσική, τα εικαστικά, αλλά και τη δημοσιογραφία, το διαδίκτυο και τις τοπικές κοινότητες.

Κατά τη διάρκεια των εργασιών του τριήμερου συνεδρίου, οι δημιουργοί που συμμετέχουν θα συζητήσουν με ιστορικούς και άλλους ερευνητές το πώς αντιμετώπισαν τα ερωτήματα που θέτει το ιστορικό γεγονός, καθώς και τη μετουσίωσή του στη σύγχρονη εποχή με τα διαφορετικά εργαλεία που διαμορφώνουν την ιστορική κουλτούρα.

Ανάμεσα στις θεματικές που θα απασχολήσουν τις εργασίες του συνεδρίου, αναφέρονται ενδεικτικά: «Φιλελληνισμός και νέες διαστάσεις του 1821», «Δήμοι, Εκκλησία, τοπική μνήμη, διασπορά», «Οι εκδόσεις για το 1821», «Το 1821 αλλιώς: νέες προσεγγίσεις», «Το 1821 στο σχολείο», «Τέχνη, θέατρο, μουσική και 1821», «Ψηφιακό 1821. Media και 1821».

Το *Παρατηρητήριο για την Ελληνική Επανάσταση 1821* έχει ως βασικό σκοπό να καταγράψει και να νοηματοδοτήσει τους τρόπους με τους οποίους η κοινωνία του 21ου αιώνα προσλαμβάνει, στην Ελλάδα και διεθνώς, την Επανάσταση, μέσα από συμβατικούς αλλά και ψηφιακούς φορείς.

Το πλήθος των εκδηλώσεων σχετικά με την Επανάσταση καταγράφηκε, από το 2020 έως και το 2022, σε ένα δίγλωσσο ψηφιακό αρχείο, το οποίο έχει κατηγοριοποιήσει σε πέντε μεγάλες ενότητες τις ακαδημαϊκές, καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές και προσωπικές ενασχολήσεις με την Ελληνική Επανάσταση. Επιπρόσθετα, περιλαμβάνει και ένα μέρος πληθοπορισμού σχετικά με την Επανάσταση. Ο απώτερος στόχος του εγχειρήματος αυτού είναι να καταγράψει σε ένα ψηφιακό αρχείο μια κρίσιμη στιγμή διαμόρφωσης της ιστορικής κουλτούρας, όπως ήταν η

επέτειος των 200 χρόνων από το 1821, από πολλαπλούς χώρους που παράγουν ιστορική γνώση, στοχασμό ή απλά συγκίνηση.

Το *Παρατηρητήριο* δεν αποτελεί μια απλή ψηφιακή αποθήκη πληροφοριών, σχετικά με τις εκδηλώσεις αυτές, αλλά επιδιώκει να νοηματοδοτήσει τις πληροφορίες που συγκεντρώνει, παρουσιάζοντας περιοδικές αναλύσεις δεδομένων από τις συλλογές του, συζητώντας τις νέες πρακτικές που διαμορφώνει η ακαδημαϊκή κοινότητα και η κοινή γνώμη, αποκαλύπτοντας τους σύγχρονους προβληματισμούς και οργανώνοντας νέες εκδηλώσεις όπου τίθενται ερωτήματα για τις δημόσιες πτυχές της ιστορίας, τα οποία ανέκυψαν από τον εορτασμό της διακοσιετηρίδας.

Στο *Παρατηρητήριο* αυτές οι αφηγήσεις νοηματοδοτούνται και τίθενται οι προβληματισμοί σχετικά με τις νέες μορφές αρχείου που δημιουργούνται εξ αρχής στον ψηφιακό χώρο, οι προβληματισμοί σχετικά με το τι αλλάζει στον τρόπο επικοινωνίας με το παρελθόν μέσω της κουλτούρας που διαμορφώνουν τα λογισμικά και στη συνέχεια αναδιαμορφώνουν οι χρήστες, καθώς και στις μεθόδους εργασίας και διερεύνησης ανάλογων φαινομένων.

Φιλοδοξεί να αποτελέσει ένα έργο βάσης για τους μελλοντικούς ερευνητές της δημόσιας ιστορίας του 1821 και, ακόμα, της παγκόσμιας ιστορικής κουλτούρας του 21ου αιώνα.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ερευνητικό έργο *Παρατηρητήριο για την Ελληνική Επανάσταση 1821* μπορείτε να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα:

<https://observatory1821.he.duth.gr/>

Πληροφορίες - Επικοινωνία

Επιστημονική Υπεύθυνη: Αθηνά Συριάτου, 6974385030

Γραμματεία: Ματίνα Φωτιάδου, 6981489583

Εργαστήριο Νεότερης και Σύγχρονης Ιστορίας: modernhistorylab@gmail.com